

<https://doi.org/10.15388/SMVK.2026>

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVIII KONFERENCIJA

Vilnius, 2026 m. gegužės 8 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė VU MF
mokslo specialistė Urtė ŽAKARYTĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2026

Mokslo komitetas:

dr. Mindaugas Kvietkauskas
doc. dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Lina Malinauskienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
dr. Laura Lukavičiūtė-Navickienė
asist. dr. Agnė Abraitienė
gyd. rez. Domas Grigoravičius
doc. dr. Indrė Trečiokienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
dokt. Ignas Karnas
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
lekt. gyd. Andrius Apšega
jaun. asist. dr. Andrius Žučenka
jaun. asist. Ieva Kubiliūtė
prof. dr. Pranas Šerpytis

lekt. Artūras Mackevičius
asist. dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
dr. Audra Brazauskaitė
asist. dr. Diana Sukackienė
asist. dr. Žilvinas Chomanskis
prof. dr. Kristina Ryliškienė
asist. dr. Rokas Borusevičius
doc. dr. Saulius Galgauskas
doc. dr. Birutė Brasiūnienė
gyd. rez. Kristina Lialytė
gyd. rez. Viktorija Mickevičiūtė
asist. dr. Dalia Krivaitienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas

prof. dr. (HP) Edvardas Danila
prof. dr. Nomeda Rima Valevičienė
asist. dr. Tomas Aukštikalnis
lekt. Mykolas Udrys
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
vyr. lekt. dr. Andrius Bleizgys
gyd. rez. Dominykas Budrys
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
dokt. gyd. rez. Ugnė Mickevičiūtė
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigita Lesinskienė
asist. dr. Jelena Stanislavovienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Austėja Zubauskaitė
Giedrė Zdanavičiūtė
Arshia Tabassum Abdul Rahman
Ieva Jankūnaitė
Gabija Balčiūnaitė
Gabrielė Gudelytė
Marija Šarnauskaitė
Antanas Simonas Garuolis
Gabrielė Jurytė
Kornelija Klinkaitė
Nursat Gazizov
Sofija Šestak
Mindaugas Smetaninas
Deimantė Šerniūtė
Eva Kriaučiūnaitė
Edas Leščinskis
Agata Bruzgul
Erika Vaitkutė
Ugnė Mickutė

Gabija Mūraitė
Augustė Melaikaitė
Artemij Morozov
Raminta Kastecakaitė
Gustė Šuliauskaitė
Karolina Karneckaitė
Eglė Žulpaitė
Sylvia Rogoža
Gabrielė Jonauskaitė
Agnė Vasiulytė
Rūta Uksaitė
Roman Blinov
Marija Sarafinaitė
Eglė Valčiukaitė
Paulė Kergytė
Milda Černytė
Julija Grigaitytė
Dovydas Stankevičius
Greta Ramonaitė

Silvija Černiauskaitė
Danial Heidar
Edgaras Zaboras
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabija Marčiulaitytė
Achila Kasandra Lunkė
Meda Petrylaitė
Ernestas Gulbickis
Radvilė Kadytė
Julija Šnipaitytė
Smiltė Vaišvilaitė
Evelina Dakševičiūtė
Alicija Šavareikaitė
Elinga Inčirauskaitė
Milda Eleonora Griciūtė
Robertas Basijokas
Elvin Francišek Bogdzevič

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2026

© Vilniaus universitetas, 2026

GLP-1 RECEPTORIŲ AGONISTŲ NEPAGEIDAUJAMAS POVEIKIS VIRŠKINAMAJAM TRAKTUI

Autorė. Laura KAŽDAILYTĖ, III kursas.

Vadovas. Dr. Benediktas KURLINKUS, VU MF Klinikinės medicinos instituto Gastroenterologijos, nefrourologijos ir chirurgijos klinika.

Tikslas. Apibendrinti mokslinės literatūros duomenis apie GLP-1 receptorių agonistų sukeltą virškinamojo trakto nepageidaujamus reiškinius, aptarti jų dažnį, galimus patofiziologinius mechanizmus bei įvertinti jų įtaką gydymo toleravimui.

Metodai. Atlikta literatūros paieška naudojant PubMed duomenų bazę. Naudoti šie raktažodžiai ir jų deriniai: „gastrointestinal“, „adverse effects“, „side effects“, „nausea“, „vomiting“, „diarrhea“, „constipation“, „gastroparesis“, „delayed gastric emptying“, „glucagon-like peptide-1 receptor agonists“ bei atskirų preparatų pavadinimai („semaglutide“, „liraglutide“, „dulaglutide“, „exenatide“). Įtraukti 2021–2026 m. straipsniai anglų kalba. Rankiniu būdu peržiūrėti atrinktų straipsnių literatūros sąrašai siekiant identifiikuoti papildomus tyrimus.

Rezultatai. Dažniausi GLP-1 receptorių agonistų (GLP-1 RA) sukelti virškinamojo trakto sutrikimai yra pykinimas, vėmimas, viduriavimas ir vidurių užkietėjimas. Dauguma jų yra lengvo ar vidutinio sunkumo, pasireiškia gydymo pradžioje, dažniausiai dozės didinimo laikotarpiu, ir yra laikini, tačiau gali lemti gydymo nutraukimą. Manoma, kad jie susiję su GLP-1 RA periferiniu ir centriniu veikimu. Skirtingose pacientų grupėse nepageidaujamų reiškinių profilis iš esmės nesiskiria, nors vyresniame amžiuje ir sergant lėtine inkstų liga gali būti reikalingas atidesnis toleravimo vertinimas. Skirtingų GLP-1 RA preparatų toleravimas skiriasi, o trumpai ir ilgai veikiančios agonistai pasižymi nevienodu poveikiu virškinamojo trakto motorikai bei simptomų dažniu – trumpai veikiančios dažniau siejami su pykinimu ir vėmimu, o ilgai veikiančios su viduriavimu. Reikšmingos žarnyno nepraeinamumo, gastroparezės ar pankreatito rizikos nenustatyta, tačiau stebimas dažnesnis tulžies pūslės ir tulžies takų ligų pasireiškimas, nors absoliuti rizika išlieka nedidelė.

Išvados. GLP-1 RA sukelti virškinamojo trakto nepageidaujami reiškiniai – pykinimas, vėmimas, viduriavimas ir vidurių užkietėjimas – yra dažni, tačiau lengvi ir laikini. Jie siejami su vaistų poveikiu žarnyno–smegenų ašiai, skrandžio išsituostinimo lėtinimu bei centrinių sotumo ir pykinimo centrų aktyvinimu. Absoliutus gydymo nutraukimo dažnis dėl šių reiškinių išlieka nedidelis.

Raktažodžiai. GLP-1 receptorių agonistai; virškinamojo trakto nepageidaujami reiškiniai; GLP-1 receptorių agonistų toleravimas.